

Kuntien ilmastotoimien rahoitusmahdollisuudet ja kuntien ilmastotyön edistäminen Etelä-Savossa

Ympäristöpäällikkö Sanna Poutamo
Etelä-Savon maakuntaliitto
10.12.2021

Pitkäjänteistä ilmastotyötä Etelä-Savossa

- Etelä- ja Pohjois-Savon yhteinen Savon ilmasto-ohjelma valmistui v. 2013. Se loi pohjan maakunnan ilmastotyölle. Yhteishanke ely-liitto.
- Ilmasto-ohjelman toteutumisen tilannekatsauksessa vuodelta 2018 todettiin, että bioenergiahankkeita oli maakunnassa edistetty runsaasti, mutta seuraavaksi ilmastotyötä pitäisi suunnata liikenteen ja maankäyttösektorin ilmastokysymyksiin sekä kuntien ilmastotyön vauhdittamiseen
- Hanketyötä on suunnattu näille sektoreille.
- Maakuntaliitto on ottanut ilmastoasiat läpileikkaavasti huomioon ohjelmatyössään, kuten liikennejärjestelmäsuunnitelmassa ja maakuntastrategiassa sekä maakuntaohjelmassa ja Älykkään erikoistumisen strategiassa
- **Maakuntastrategian ilmastotavoitteet:**
 - Etelä-Savo on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä
 - V. 2030 Etelä-Savossa pienimmät CO2 päästöt/asukas (nyt maan 3. pienimmät eli 8 tuhatta tn CO2/v/as)
- Joitakin periaateratkaisuja on vuosien varrella tehty esim. kestävän matkailun lupaus:
www.sitoumus2050

Ilmastotyötä on rahoitettu hankkeilla

- Kuntien ilmastotyötä on vauhditettu rahoittamalla Mikkelin seudun kuntien ilmasto-ohjelmien laadintaa (valmis 2021). Myös Varkauden ja Pieksämäen seuduilla on ollut vastaava EU-hanke.
- Hiilivapaa Etelä-Savo hankkeessa (2018-2020) laskettiin maakunnan kasvihuonekaasupäästöt (LUT), hiilinielut (LUKE) sekä arvioitiin hiilineutraalisuuden aluetaloudellisia vaikutuksia eri tavoitevuosina (Ruralia)
- Hankkeen seurauksena perustettiin Etelä-Savon ilmastoasiantuntijaryhmä, jossa on viranomaisten lisäksi koulutuslaitosten edustajat. Ely vetää ryhmää
- Maakuntaan on lisäksi perustettu v. 2020 laaja-alainen ilmastoryhmä (>50 henk) johtamaan ilmastokeskustelua. Puheenjohtajana on maakuntahallituksesta Anna-Maria Kovanen. Ryhmän sihteeri on Jaana Leppänen ELY-keskuksesta
- Maakunnan nuorisovaltuustolla on oma aktiivinen ilmastoryhmä

Ilmastotyön seuraavat askeleet

- Maakuntaliiton myöntämällä EU-rahoituksella on Etelä-Savon ELY-keskuksessa käynnistynyt Hiilineutraali Etelä-Savo -hanke. Hanketta vetää ilmastoasiantuntija Jaana Leppänen ja siinä laaditaan laajassa yhteistyössä maakunnan omat ilmastotiekartat eri sektoreille sekä viestitään laajasti mm. maakunnan ilmastohankkeista
- Maakuntaliitto sai YM:ltä avustusta maakunnallisen ilmastokoordinaattorin palkkaamiseen vuodeksi 2022. Ilmastokoordinaattorin tehtävä on vauhdittaa kuntien ilmastotyötä ja antaa kunnille rahoitusneuvontaa ilmastohankkeisiin
- Etelä-Savo osallistuu Järvi-Suomen maaseudun ympäristö- ja ilmasto-ohjelman toimenpiteiden edistämiseen.

Ilmastotyön tukeminen Etelä-Savon kunnissa

- Hankkeessa aloittaa ilmastokoordinaattori, jonka tehtävänä on vauhdittaa ilmastotoimia ja ilmastoviestintää Etelä-Savon kunnissa.

- 1. Asiantuntijatukea annetaan Mikkelin ja Pieksämäen seutujen kunnille ilmasto-ohjelmien jalkauttamiseksi ja toimenpiteiden seuraamiseksi**
- 2. Savonlinnan seudun kunnille annetaan tukea ilmastotyön käynnistämiseksi**
- 3. Tiedotetaan ja kerrotaan kaikille kunnille HINKU-kunta asiasta ja pyritään saamaan Etelä-Savonkin maakunnasta kuntia mukaan HINKU-toimintaan**
- 4. Luodaan yhteistyölinkki maakunnallisen ilmastotyön ja kunnallisen ilmastotyön välille esim. yhteiset verkkosivut ja muu yhteinen viestintä (yhteistyö ELY:n hankkeen kanssa)**
- 5. Kannustetaan ja tuetaan nuorten ilmastotyötä tekemällä yhteistyötä maakunnallisen nuorisovaltuuston ilmastoryhmän kanssa**
- 6. Annetaan rahoitusneuvontaa kunnille ilmastohankkeissa ja avustetaan hakemusten laadinnassa**

Ilmastotyön rahoitusmahdollisuuksia

Kansallinen ja maakunnallinen rahoitus

- Ympäristöministeriön ilmastorahoitus
- Liikenne- ja viestintäministeriön ilmastorahoitus
- Ilmastorahasto Oy
- Alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman määräraha (Uudenmaan liitto)
- Yritysten kehittämisrahoitus (ELY-keskus)
- Business Finlandin rahoituspalvelut
- Kuntien ja muiden toimijoiden omarahoitus
- Erilliset avustus- ja tukirahoitukset (Esim. avustus pientalojen öljylämmityksestä luopumiseksi, kävelyn ja pyöräilyn kehittämisavustukset)

EU-rahoitus

- Kestävä Eurooppa investointiohjelma
- NEXT GENERATION EU -elpymisrahoitus (2021-2023)
- EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma (EAKR, ESR, Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF)
- Interreg-ohjelmat
- EU:n erillisrahoitus (kuten Horizon Europe, Life +, Digital Europe, Connecting Europe Facility CEF)
- yhteisen maatalouspolitiikan rahoitus CAP27

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Osaava ja uudistuva Suomi -ohjelma 2021-2027*

EAKR			ESR			JTF
INNOVATIIVINEN SUOMI	HIILINEUTRAALI SUOMI	SAAVUTETTAVAMPI SUOMI	TYÖLLISTÄVÄ, OSAAVA JA OSALLISTAVA SUOMI	SOSIAALISTEN INNOVAATIOIDEN SUOMI	AINEELLISTA PUUTETTA TORJUVA SUOMI	OIKEIDENMUKAISEN SIIRTYMÄN SUOMI
TKI	Energiatehokkuus ja päästövähennykset	Tieliikenne	Työllisyys	Sosiaaliset innovaatiot (nuoret)	Ruoka-apu	Liiketoiminta ja työpaikat
Digitalisaatio	Ilmastonmuutos		Osaaminen			TKI-investoinnit ja uudet ratkaisut
Pk-yritykset	Kiertotalous		Yhdenvertaisuus ja osallisuus			Turvetuotantoalueiden kunnostus ja muuttaminen
888 MEUR Esavo 64,46			605 MEUR Esavo 39,96			466 MEUR Esavo 32,8

* Alustava suunnitelma, ennakoidut allokaatiot käyvin hinnoin (sisältäen vain EU-rahoitusosuuden)

Mikä muuttuu EAKR-sisällöissä?

- **Kestävä kehitys** läpileikkaavana periaatteena kaikessa tuettavassa toiminnassa
- **35 % rahoituksesta ilmastotoimenpiteisiin**
- **Digitalisaatio, Ilmastonmuutos ja Kiertotalous** uusina erityistavoitteina
 - Digitalisaatioon, datatalouteen ja teknologisiin murroksiin liittyvien liiketoimintamahdollisuuksien kokonaisvaltainen hyödyntäminen.
 - Digitalisaation etujen hyödyntäminen kansalaisten, yritysten ja julkishallinnon hyödyksi
 - Aktiivinen varautuminen ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, kielteisten vaikutusten ennakointi ja vähentäminen sekä myönteisten vaikutusten luomiin mahdollisuuksiin tarttumista
 - Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja luontokatastrofeista palautuminen
 - Hiilineutraali kiertotalous vähentää materiaalihävikkiä, päästöjä ja kuljetustarpeita sekä parantaa yritysten kilpailukykyä ja vastaa kuluttajien tarpeisiin.

- **ET 1.1 rahoitus 100% Älykkään erikoistumisen strategian** teemoihin
- **ÄES** huomioitava myös ET 2.1 & 2.6 –hankkeissa
- Kestävien julkisten hankintojen kehittämistä tuetaan
- Liikenteen strateginen suunnittelu mahdollista
- Luontopohjaiset menetelmät korostuvat kehittämisessä

EAKR:n toimintalinjat, erityistavoitteet sekä erityistavoitteita tarkentavat otsikot, joiden alta löytyy tuettavan toiminnan listat. → Tutustu ohjelmaan

Hankerahoitusmahdollisuudet Etelä-Savon maakuntaliitossa

- Seuraa maakuntaliiton tiedotusta ja rakennerastot.fi –sivustoa
- Tutustu hakuilmoitukseen
- Ota yhteyttä rahoittajan edustajaan

EAKR-ohjelmakauden 2014-2020 rahoitus

- Tulossa hakuun vuoden 2021 aikana
- Mahdollisia painotuksia ei ole vielä päätetty
- Hankkeita voidaan toteuttaa 31.8.2023 saakka

React-EU elpymisrahoitus

- Tulossa hakuun vuoden 2021 aikana
- Digitalisaatio ja vihreä talous
- Koronapandemian aiheuttamien vahinkojen korjaaminen
- Hankkeita voidaan toteuttaa 31.8.2023 saakka

Kansallinen hankerahoitus AKKE (MOKRA)

- Tulossa hakuun
- Jo saatua rahoitusta jäljellä noin 40 000 euroa AKKE (ja 40 000 euroa MOKRA)
- Hankkeet voivat jatkua 31.12.2023 saakka

AKKE-rahoitusta jaetaan
maakunnille
aluekehittämisen
keskustelujen pohjalta
keväällä 2022

EAKR-ohjelmakauden 2021-2027 rahoitus

- Ensimmäinen haku käynnistyy 3.1.2022.
- Mahdollisia painotuksia ei ole vielä päätetty.
- Useampi hakukierros vuodessa

JTF-rahoitus

- Aikaisintaan heinäkuu 2022

KÄYNNISSÄ OLEVAT:

- [Avustusta kunnille ja maakunnille tuulivoimarakentamista ohjaavaan kaavoitukseen, luvitukseen ja niihin liittyviin selvityksiin](#)- haku auki 2.12.2021 –1.2.2022
- [Suomen kestävä kasvun ohjelman hankehaku ilmastokestävyyttä ja luonnon monimuotoisuutta tukeville hankkeille](#), maa- ja metsätalousministeriö – haku auki 9.11.-15.12.2021
- [Vähähiilinen rakennettu ympäristö – innovaatorahoitushaku](#) Business Finland – haku auki 31.3.2022 asti
- [Energia-avustus ARA-yhteisöille ja kuntien vuokratilayhteisöille](#) Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA, (avustus ympäri vuoden auki)
- [Avustus kunnille öljylämmityksestä luopumiseen](#) Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA, (avustus ympäri vuoden auki)
- [Avustus sähköautojen latausinfraan rakentamiseen](#) Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA (avustus ympäri vuoden auki)
- [Rahoitusta innovatiiviset julkisten hankintojen kehittämiseen](#) Business Finland (avustus ympäri vuoden auki)
- [LIFE-2021-CET-LOCAL: Technical support to clean energy transition plans and strategies in municipalities and regions](#) – haku auki 12.1.2022 asti

TULOSSA OLEVAT:

- [Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelmassa](#) avautumassa kunnillekin mahdollinen 1 miljoonan euron rahoitushaku. Tarkemmat tiedot hausta ja varmistus hakuajasta löytyvät ympäristöministeriön sivuilta joulukuun puolivälin tienoilla.
- [Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027. EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma](#), Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR) – rahoitushauista tulossa tietoa

Kiitos!

